

Elurikkus, bürokraatia ja poliitika

Mattias Jõesaar

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Tutvustus

- Hariduselt politoloog (TÜ magistrakraad)
- Endine riigitöötaja
- Praegu vabakutseline *copywriter*, kommunikatsiooniinimene, poliitikavaatleja, kolumnist
- Läbiv teema: bürokraatia ja selle vähendamine

Probleem nr 1 – Ühe käega annan, teiseга võtan

Hacker: One of your officials pays farmers to produce surplus food, while on the same floor, the next office is paying them to destroy the surpluses.

Maurice: That is not true!

Hacker: No?

Maurice: He is not in the next office, not even on the same floor!

Metsadest niidud ja niitudest metsad

Pärandniitudele mõeldud miljonid tekitavad osapooltes küsimusi

EESTI

Marii Kangur, Tartu
17.02.2025 06:40

 Kuula artiklit 4 min

Põllulilled. Illustreeriv foto. Autor/allikas: Ken Mürk/ERR

Pärandniitude rajamiseks, taastamiseks ja hooldamiseks mõeldud 58 miljonit eurot on juba mitme aasta eest olemas ja ära planeeritud, kuid püstitatud eesmärkide täitmiseks läheks vaja veel kümme miljonit eurot. Väljatöötamisel oleva kliimaseaduse taustal on kerkinud küsimus, kas praeguses majanduslikus olukorras on see kõige mõistlikum rahakasutus.

Põllumeeste jahmatus: korralik põllumaa lubatakse puupõlluks muuta! ⁽⁸⁾

Eesti suurima põllumajandusühistu Kevili juht Hannes Prits leiab, et on jabur teha puuistandusi põldudele, kus tegelikult võiks toitu kasvatada. FOTO: EERO VABAMÄGI

Põllumehed avastasid enda ehmatuses, et kliimaministeeriumi väited väärtusliku põllumaa säästmisest kurikuulsate puupõldude alt ei vasta tõele – kaart ja plaanitavad seadusekonksud võimaldavad põllumajandustootjatelt ära võtta tuhandeid hektareid rendipõlde.

„Elurikkusele negatiivse mõjuga meetmeks võib olla ka väheviljakate põllumaade, rohumaade või muude avakoosluste metsastamine, kuna tegu võib olla maastike mitmekesisuse seisukohast oluliste aladega ning paljude liikide ja liigirühmade oluliste elupaikadega [...]“.

- Kliimakindla majanduse seaduse eelnõu seletuskiri, lk 124-125

EL raha kasutamine

- EL pindalatoetused alates 2004 – võsastunud ja metsastunud põllumaa kasutusse
- Sisuliselt on EL toetuste eest loodud väheväärtuslikud põllumaad ehk liigirikkad niidud. Neid on plaanis metsastada. Aga mõnes teises kohas on mets, millest EL raha eest taastada pärandniite.
- Kas me teeks seda ka siis, kui EL raha poleks?

Probleem nr 2 – toidutootmine on tagaplaanil

*„Kui võrdleme toidu- ja energiajulgeoleku riskide maandamisega seotud teiseseid riske, siis peame olema ettevaatlikud, et me riigina energiajulgeolekut tagades ei seaks ohtu toidujulgeolekut. **Pea silmas seda, et põllumajandusmaa omanikel on järjest rohkem soovi rajada oma maale päikeseenergiapargid.** Kui energia eest makstakse rohkem kui toidu eest, siis tundub selline areng paratamatu. Aga tasakaalukalt planeerides on mõlemal võimalus.“*

- Maaeluminister Urmas Kruuse Riigikogus 18.04.2022

Kanamunade hind I kvartal 2021: ~10 senti/muna

Kanamunade hind I kvartal 2025: ~14 senti/muna

Tarbijahinnaindeksi muutus

I KVARTALIS 2025 VÖRRELDES I KVARTALIGA 2021

44,0% ↑

Veebruarikuu ostukorv

Toodete hinnad erinevate kauplusekettide lõikes 9. veebruaril.

munad

Toode	Gross	Rimi	Prisma	Maxi	Selver	Coop
Munad 10 tk M-suurus	1.08	1.09	0.79	0,79*	1.09	0.99

Postimehe ostukorv, 5. märts 2025

Andmed seisuga 5. märts 2025

 Coop 1,19 €/pk Kanamunad M A-klass (Säästu, 10 tk, 1,19 €)	 Grossi Toidukaubad 1,18 €/pk Valged kanamunad M (Ovostar, 10 tk, 1,18 €)	 Lidl 1,59 €/pk Munad M (10 tk, 1,59 €)
 Maxima 1,79 €/pk Munad M10 (10 tk, 1,79 €)	 Prisma 1,19 €/pk Õrrekanade munad M (Kotimaista, 10 tk, 1,19 €)	 Rimi 1,29 €/pk Smart munad M (Rimi, 10 tk, 1,29 €)
 Selver 1,79 €/pk Valged munad M (Selver, 10 tk, 1,79 €)		

„Põllumees seisab iga päev silmitsi otsustega, mis mõjutavad mitte ainult tema saagikust ja sissetulekut, vaid ka pinnase tervist, loomade heaolu ja laiemalt kogu maastikku. Kui tõesti kehtiks reegel, et vähem tehes saad rohkem, oleks põllumehed ammu loobunud väetistest, taimekaitsevahenditest ja hoolikast planeerimisest.

See ei tähenda, et põllumees ei mõista loodust. Vastupidi, just põllumees peab loodust tundma sügavamalt kui keegi teine. Taimede kasv, mullaelustik, kahjurite ja haiguste tsüklid, selle kõige teadmine ja vajalikus suunas mõjutamine on taimekasvataja töö sisu.“

Olav Kreen, põllumees, [ERR 14.05.2025](#)

Probleem nr 3 – tubli õpilase sündroom

Looduse taastamine - Skjerni jõgi Taanis

- Soovitused kohustuseks
- Protsendifetiš

Kui palju maksab kolmandiku Eestimaa kaitse alla võtmine? Keegi tegelikult ei tea (31)

Kristina Traks

Toimetas: **Sanne Sigrid Taveter**
sannesigrid.taveter@arileht.ee

267

Kliimaministeerium tahab vabatahtlikult kaitse alla võtta 30% Eesti maismaast.

FOTO: SVEN ARBET | DELFI MEEDIA

Kuula artiklit 8 min

Lisa

Delfi Tasku

Valitsusse on jõudmas [kliimaministeeriumi](#) plaan võtta vabatahtlikult kaitse alla 30 protsenti Eesti maismaast. Kui palju maksab otsus, mis viib märkimisväärse osa majandavat maad kasutusest välja, sellele selget vastust pole.

Terve mõistus või ühine meel (*common sense*)

1. Enne millegi tegemist võiks endale küsida: kui EL rahastust ei oleks, siis kas me teeks seda?
2. Tasub meeles pidada, et Eesti on täieõiguslik ja ennast tõestanud EL liige. Mõnikord näitab rohkem selgroogu ja tublidust see, kui me kõik asju üle ei võta.
3. Meetmete planeerimisel ei tasu ära unustada, et põllumehe peamine eesmärk on siiski toitu toota, mitte kliimaprotsente täita.
4. Hea põllumees tunneb oma maad ja loodust paremini kui protsentidega varustatud ametnik Tallinnast.
5. Inimesed suhtuvad looduse hoidmisse positiivselt, kui seda ellu viia terve mõistuse ja tasakaalukusega.

Aitäh!

mattias.joesaar@gmail.com